

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ

В И С Н О В О К

до Протоколу № 131
від 01 вересня 2023 року

до проекту Постанови Верховної Ради України про підвищення заробітної плати працівникам освіти, охорони здоров'я, науки, культури та інших бюджетних установ (реєстр. № 9411 від 22.06.2023)

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій за дорученням Голови Верховної Ради України 01.09.2023 року (протокол № 131) розглянув проект Постанови Верховної Ради України про підвищення заробітної плати працівникам освіти, охорони здоров'я, науки, культури та інших бюджетних установ (реєстр. № 9411 від 22.06.2023), поданий народними депутатами України Тимошенко Ю.В., Цимбалюком М.М., і зазначає таке.

У пояснювальній записці до проекту Постанови визначено, що її розроблено у зв'язку з необхідністю збільшити розмір першого тарифного розряду для визначення посадових окладів зазначених працівників бюджетної сфери.

Для досягнення цієї мети ініціаторами проекту Постанови Верховної Ради України передбачено:

- доручення Кабінету Міністрів України:

прийняти рішення до 1 серпня 2023 року про підвищення з 1 вересня 2023 року розміру посадового окладу (тарифної ставки) працівника 1 тарифного розряду не менше, як на 20 відсотків, для визначення посадових окладів (тарифних ставок) працівників освіти, охорони здоров'я, науки, культури та інших бюджетних установ;

передбачити у проекті державного бюджету на 2024 рік щоквартальне підвищення розміру посадового окладу (тарифної ставки) працівника 1 тарифного розряду з метою збільшення його розміру до розміру мінімальної заробітної плати;

надати на розгляд Верховної Ради України проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» щодо збільшення видатків на оплату праці працівників бюджетних установ;

- Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів забезпечити контроль за виконанням даної Постанови Верховної

Ради України та надати інформацію Верховній Раді України про її виконання до 11 серпня 2023 року.

Міністерство освіти і науки України у своєму висновку зазначає, що підтримує всі законодавчі ініціативи, які стосуються підвищення рівня заробітної плати працівників бюджетної сфери, у тому числі педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників закладів та установ освіти, у разі їх фінансового забезпечення. Водночас реалізація положень проекту Постанови Верховної Ради України вимагатиме пошуку додаткових фінансових ресурсів, які є надто обмеженими під час воєнного стану, тому МОН вважає, що цей проект Постанови потребує доопрацювання.

Експерти звертають увагу, що Державним бюджетом України на 2023 рік граничний обсяг освітньої субвенції на 2023 рік, а також інших державних програм, видатки яких спрямовуються, зокрема, на оплату праці педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників закладів та установ освіти, скорочено на 19 відсотків у порівнянні з 2022 роком.

Відповідно до частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України, як зауважують фахівці МОН України, до проекту акта, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування, зокрема відповідні розрахунки. Проте, жодного фінансово-економічного обґрунтування з відповідними розрахунками і пропозицій змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету до нього подано не було, відтак проект Постанови в цій частині потребує доопрацювання.

Міністерство культури та інформаційної політики України звертає увагу, що протягом 2022-2023 рр. відбувалося збільшення розміру мінімальної заробітної плати. При цьому розмір посадового окладу працівника 1 тарифного розряду, починаючи з грудня 2021 р., залишається без змін. Враховуючи викладене, Міністерство культури та інформаційної політики України підтримує законодавчу ініціативу щодо необхідності підвищення рівня оплати праці працівників бюджетної сфери, зокрема працівників культури, з метою встановлення соціальної рівноваги працівників бюджетної сфери.

Водночас, відповідно до Положення про Міністерство економіки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 459 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 17 лютого 2021 р. № 124), Мінекономіки є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері праці, зайнятості населення, трудової міграції, трудових відносин, соціального діалогу.

Міністерство охорони здоров'я України не має пропозицій та зауважень до зазначеного проекту Постанови.

Міністерство фінансів України, розглянувши проект Постанови у межах компетенції, зазначає, що не підтримує її.

Зокрема, фахівці Міністерства фінансів України звертають увагу, що реалізація положень акта впливатиме на видаткову та дохідну частини бюджетів усіх рівнів у частині підвищення оплати праці працівників установ і організацій, що фінансуються з бюджету.

Згідно з пояснювальною запискою у 2023 році додаткові видатки на оплату праці працівників бюджетної сфери становитимуть 7,1 млрд гривень.

За орієнтовними розрахунками Мінфіну, у разі підвищення з 01.09.2023 розміру посадового окладу працівника I тарифного розряду ЄТС додаткові видатки на оплату праці лише працівників бюджетної сфери становитимуть понад 11 млрд грн порівняно з обсягами, врахованими у Законі України «Про Державний бюджет України на 2023 рік», а у 2024 році для щоквартального підвищення такого показника навіть до розміру мінімальної заробітної плати 2023 року – ще близько 130 млрд грн на рік.

В умовах воєнного стану видатки державного бюджету першочергово спрямовуються на потреби Збройних Сил України, інших військових формувань, правоохоронних та інших державних органів, залучених до виконання завдань щодо відсічі збройної агресії, забезпечення недоторканності державного кордону та захисту держави або для здійснення згідно із законом заходів загальної мобілізації. Тому норми проекту Постанови Верховної Ради України будуть фінансово не забезпеченими.

Відповідно до частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування, зокрема відповідні розрахунки.

Якщо такі зміни показників бюджету передбачають зменшення надходжень бюджету та/або збільшення витрат бюджету, до законопроекту подаються пропозиції змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

До проекту Постанови Верховної Ради України не подано фінансово-економічного обґрунтування з відповідними розрахунками і пропозицій змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

Крім того, відповідно до пункту 10 Прикінцевих положень Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» Кабінет Міністрів України після припинення чи скасування воєнного стану в Україні має опрацювати з урахуванням наявних фінансових ресурсів державного бюджету й оцінювання обґрунтованості додаткової потреби у бюджетних коштах питання збільшення видатків для підвищення розмірів прожиткового мінімуму і мінімальної заробітної плати на 2023 рік.

На засіданні підкомітету з питань загальної середньої, інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих територіях 1 вересня 2023 року було розглянуто зазначений проект Постанови і рекомендовано повернути його суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Заслухавши інформацію голови підкомітету з питань загальної середньої, інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих територіях Лис О.Г., Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій **ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 3 частини першої статті 114 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» проект Постанови Верховної Ради України про підвищення заробітної плати працівникам освіти, охорони здоров'я, науки, культури та інших бюджетних

установ (реєстр. № 9411 від 22.06.2023), поданий народними депутатами України Тимошенко Ю.В., Цимбалюком М.М., за результатами його розгляду в першому читанні повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

2. Направити цей Висновок Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, визначеного головним з опрацювання цього законопроекту.

Голова Комітету

Сергій БАБАК